

Καὶ νά σου, πρὶν ξεφοβηθῇ, μὴ γελασθῇ ὁ καλὸς τῆς
"Ἰσχύος" ἡ Θέσθης κ' ἡ ματιά κι ὁ νοῦς τῆς τὸν ἐξήτα.
Δὲ βλέπει τὴν ὥρα νὰ πῇ τί τρόπο εἶχε περάσει.

Ἀμα τὸν τόπο ἐξάνοιξε καὶ τὸ βρεμένο δέντρο.
Τὴν κάμνει διγνώμη ὁ καρπὸς· διστάζει ἂν εἴν' ἐκεῖνο.
Σὺν ἀπορεῖ, κορμὶ κοιτᾷ στὸ ματωμένο χῶμα
Νὰ λαχταρᾷ, τὸ πόδι τῆς πισωπατεῖ καὶ μὴ δῦι
Ἀπὸ πυζᾶρι πὺδ χλωμῇ, φρίσσει κι ἀνατριχιάζει
Σὰ θάλασσα, πού ἀπὸ φιλὸν ἀγέρι ριπιδιάζει.
Μόνο καθὼς ἐγνώρισε σὲ λίγο τὸν καλὸ τῆς,
Κτυπάει τὰ χεροπλάμη, πού δὲν ἦταν τοῦ χτύπου.
Τριχομαδιέται, ἀγκάλιασε τὸ ποθεῖν κορμὶ τοῦ
Καὶ τὴν πληγὴ τοῦ ἐγέμισε κλάματα, — δάκρυ
[μ' αἷμα, —

Κ' ἐνῶ στὴν κρύαν δῦι τοῦ θερμὰ φιλιὰ κολλοῦσε,
«Πύρραμε (κράζει) συφορά ποῖα σ' ἄρπαξε ὑπὸ μένα;
Πύρραμε, μίλει, σὲ καλεῖ ἡ ἀκριβὴ σου ἡ Θέσθης.
"Ἐλ' ἀκουσε, τὴν κεφαλὴ σήκωσε τὴν πεσμένη!"
Στῆς Θέσθης τὸνομ' ἀνοίξε τὰ βαρετὰ τοῦ μάτια
Ὁ Πύρραμος καὶ κάμμισε, καθὼς τὴν εἶδε, πάλι.
Ἐκείνη ἄμα τὸ ρούχο τῆς ἐγνώρισε καὶ δίχως
Σπαθὶ εἶδε τὸ θηκάρι τοῦ, «Τὸ χέρι σου, καμμένη,
Κ' ἡ ἀγάπη σου (εἶπε) σ' ἔχασε· κ' ἐγὼ μαζὶ ὅμως ἔχω
Γιερὸ καὶ χέρι κ' ἐρώτα· νὰ σκοτωθῶ μὲ φτάνουν!
Μαζὶ σου θάρω μὲς στὴ γῆ καὶ τῆς θανῆς σου θάμαι
Κ' αἰτία καὶ συντρόφισσα· καὶ σὺ, πού νὰ μ' ἀφήσης
Νεκρὸς ἐμπόρειες μοναχά, ἄς μὴ μπορέσης πάλι!
Ὅμως αὐτὴν ἀκούσε· ἰδὼ τὴ χεῖρ καὶ τὸ δῶμάς.
Καὶ τοῦ Πυρράμου ἐσαῖς γονιοὶ καὶ αἰεὶ γονιοὶ μου
[ἐμένα,

Τὰ δύο, πού δ' ἔρωε ἐσμίξῃ κ' ἡ στερινὴ τους ὥρα,
Μὲς σ' ἕναν τάφο βάλτε τα καὶ μὴν τοὺς τέρνῃθῃτε.
Καὶ σὺ πού μὲ τοὺς κλώνους σου, συκαμινᾷ, θλιμμένον
Σκέπεις ἐνὸς τώρα κορμὶ κ' ὕστερα δύο θὰ σκέπῃς,
Φύλαξε αὐτοῦ τοῦ σκοτωμοῦ σημάδι κ' ἔχε μαῦρους,
Πένθιμους ἔχε τοὺς καρπούς, διπλοῦ θανάτου μνήμην!
Εἶπε κι ἀμέσως ὁρώσε κατάστηθα τὸ ξίφος
Κ' ἔπεσε ἡ Θέσθης ἐπάνω τοῦ, ζιστοῦ κ' αἵματωμένου.
Μόνο κ' οἱ ἄγιοι κ' οἱ γονιοὶ ἀκούσαν τὴν εὐχὴ τῆς.
Τί καὶ τὸ χρώμα τοῦ καρποῦ μαυρίζει ὡς ὀριμάση
Καὶ τῆς πυρᾶς τὰ λείψανα σ' ἕνα κοιμούνται μνήμα.

ΣΙΜΟΣ ΜΕΝΑΡΟΣ

— Λάθος ἀπὸ τὰ φοβερά κι αὐτό. Περίμενα νάρθῃ τὸ
τραῖνο καὶ τὸ φῶς εἶταν πολὺ λίγο στὸ σταθμό. Ἦρθε
τέλος, κι ἀπὸ νὰ βαγῇ βγαίνει μιὰ κουφὴ κυρία, κι ἀ-
φοῦ κοιτάξε μιὰ ἕνα γύρο, νά σου τὴν ἴσια σὲ μένα. «ὦ,
τὸν Πάνο!» φώναξε, «ὦ, τὸν ἀγαπημένο μου γέρο-Πάνο!»
καὶ λέγοντας ἔτσι μὲ φίλησε· ὕστερα κοιτάξε πάλι καὶ
τρομασμένη φώναξε: «Ἄ, τί ἀσχημὸ λάθος ποὐκαναίε!
Τῆς ἀποκρίθηκα: «Συγνώμη, ὁμορφὴ κυρία, πού δὲν
εἶμαι ὁ Πάνος σου» δὲο γιὰ τὸ φίλημα ποῦδωκες, τὸ γυ-
ρίζω πίσω ἀμέσως». Ὑστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ νύχτα πολλὲς
φορὲς ξαναπῆγα σ' αὐτὸ τὸ σκοτεινὸ σταθμό, μὰ μιὰ φορὰ
μονάχα στὴ ζωὴ τοῦ ἀπαντάει κανεὶς τέτια πράγματα.

πῆλαγος μερικὸν καιρὸ πολεμῶντας μὲ τὸν Κύρο.
Κι' ὁ Πολυκράτης, πού μοναρχοῦσε τὴ Σάμο στὸ
καιρὸ τοῦ Καμπύση, ἔχοντας δυνατὸ ναφτικὸ ἀπό-
ταξῇ κι' ἄλλα νησιά, καθὼς καὶ κυρίεψε τὴ Ρήνεια
καὶ τὴν ἀνάθηκε τοῦ Ἀπόλλου τοῦ Δηλιώτη. Οἱ
Φωκιανοὶ πάλι, ὅτα σπέντωναν τὴ Μασσαλία, ναυμα-
χῶντας νίκησαν τοὺς Καρχηδονίους.

14. Ἀφτὰ λοιπὸν εἶταν τὰ πιὸ δυνατὰ ναφτι-
κά. Κι' ἀφτὰ ὅμως φαίνεται, εἶχανε λίγα τρίκροτα,
ὄντας ἀκόμα καταρτισμένα μὲ καράβια τῶν πενήν-
τα κουπιῶν καὶ μ' ἐμπορικά (11), σὰν τῆς ἐποχῆς
τῶν Τρωϊκῶν, κι' ἄς στάθηναν πολλὲς γενιές κα-
τόπι. Μόλις λίγο πρὶν ἀπὸ τὰ Τρωϊκά κι' ἀπὸ τὸ
θάνατο τοῦ Δαρείου, πού διαδέχτηκε στὴν Περσία
τὸν Καμπύση, οἱ μονάρχου στὰ Σικελικὰ μέρη ἀπό-
χτησαν τρίκροτα ἀρκετὰ, καθὼς κι' οἱ Κερκυραῖοι·
ἐπειδὴς ἀφτὰ τελεφεταῖα πρὶν τὴν ἐξτρατεία τοῦ
Ξέρξη θεμελιώθηκαν τῆς προκοπῆς ναφτικὰ στὴν
Ἑλλάδα. Γιατὶ οἱ Αἰγενῆτες κι' οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ
μερικοὶ ἴσως ἄλλοι, εἶχανε μικρὰ καὶ τὰ περισσό-
τερά τους τῶν πενήντα. Ἀργὰ ὕστερα ἐπείσε τοὺς
Ἀθηναίους ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅταν πολεμοῦσαν μὲ

(11) Τὸ καίμενο πλοῖον μακροῖς. Ἡ ἀντίθετη ὁμοῦς
ἐννοία γράσσεται. Γράψε μὴ μακροῖς. Πρ. 4, 118 μὴ
μακρὸ νηῖ, ἀλλὰ δὲ κοπιᾷ πλοῖον.

„ΑΤΕΛΕΙΩΤΗ ΑΓΑΠΗ“

Καὶ μ' ἐπίασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ κοιττάζοντάς
με κατὰματα μοῦπε:

— «Ὅρκισου σ' ὅ,τι· πιὸ ἱερὸ ἔχεις, πῶς δὲ θὰ
τὸ πῆς κανενός!»

Καὶ γὼ τὸ ζευτέλισμα, καὶ γὼ τὸ κουρέλλι μιᾶς
ψεύτρας παλιᾶς ἀγάπης, ἐγὼ, πούχω γνωρίσει τὲς
πλάνες καὶ τὲς πικραπάτες τῆς ζωῆς, μπρὸς στὸ ἀγνό
τῆς βλέμμα κείνο, μπρὸς στὸν παρακαλεσματοειδὲς τόνο
τῆς γλυκειᾶς τῆς φωνῆς, ἐταπεινώθηκ' ἀκόμα περ-
σότερο καὶ μὲ μισόσβυστη φωνή, σὰ νὰ μιλοῦσα μπρο-
στὰ στῆς Παναγίξας τὸ κόνισμα — «Ναί, τῆς εἶπα,
σοῦ ὀρκίζομαι σὲ μιὰ καινούρια, μὰ καὶ πεθαμένη
μου ἀγάπη». Ὅχι, δὲ μὲ ρώτησε γιὰ τὴν ἀγάπη
μου ἐκείνη — τί τὴν ἐμελε; — μὰ μοῦ μίλησε γιὰ
τὴν δική της, πού γὼ τὴν εἶχα νοιώσει, προτοῦ ἴσως
τὴ νοιώσουν καλὰ οἱ δύο τους. Στὸ τρεμούλιασμα
τῆς φωνῆς των, ὅταν μαζὶ μιλοῦσαν, στὸ κοκκινάδι,
πού ξάφνου τὰ μάγουλά τους χρωμάτιζε, ὅταν χω-
ρὶς νὰ τὸ περιμένουν ἀνταμωνόντουσαν, στὴ χαρὰ
πού μὲ φῶς τὲς ματιές τους περιλούζε, εἶχα νοιώσει
τὸν κρυφὸ ἀγνό τους πόθο, τὴν πᾶναγνην ἀγάπη τους.

Καὶ γὼ τὸ ζευτέλισμα, καὶ γὼ τὸ κουρέλλι,
εἶχ' ἀγαπήσει τὸ ἀγνό λουλουδάκι, ἡ καινούρια μου
αὐτ' εἶταν Παναγία, τὴν ἀγάπη μου εἶχα κάμει
θηρσκειά.

Καὶ μοῦ μίλησε γιὰ τὴ δική της τὴν ἀγάπη·
πόσο μεγάλη, καὶ μὲ πόση ἀφέλεια καὶ χάρη τρα-
γουδιμένη! — «Ναί, δὲν εἶξερα, τί θὰ πῇ ν' ἀγα-
πᾶς, καὶ τὴ φοβόμουνα τὴν ἀγάπη, τὴν ἐνόμιζα
κακό· μὰ τώρα πού βλέπω! πῶς ἡ ἀγάπη καλῆτερη
μὲ κάνει, τώρα, πού κείνη μ' ἐμάθε ὅλον τὸν κόσμον
νὰ πονῶ καὶ κάθε ξένον πόνο νὰ νοιώθω, τώρα δὲν τὴ
φοβᾶμαι πιά κ' εἰμ' εὐτυχισμένη ν' ἀγαπῶ, ὅπως
ἀγαπῶ».

Ἄχ! τὰ λογάκια τῆς ἐκεῖνα πόσα μαχαίρια
γιὰ τὴν πληγωμένη μου καρδιά, γιὰ τὴν καινούρια
μὰ καὶ θαμμένη μου ἀγάπη, πόσα μαχαίρια ἀπὸ
κείνην, πού ἡ ἀγάπη τὴν ἐμάθε ὅλον τὸν κόσμον νὰ
πονῇ!

Τὰ μάτια τῆς ἔμειναν γιὰ μιὰ στιγμὴ πλανε-
μένα, σκεφτικὰ· ἕνα συγνεράκι μοῦ φάνη νὰ εἶδα
ν' αἰλακῶν τὸ ξάστερο μέτωπό της. Μὲ ξανακοί-
ταξε κατὰματα — «καὶ πῆς μου, μοῦπε, μὰ σ' ὀρ-
κίζω στὴν ἀγάπη, πού μ' ὀρκίστηκες πρὶν, μπορῶ

τοὺς Αἰγενῆτες κι' εἶταν ἀντάμα ἰδέα πῶς θὰ πλα-
κώσει ὁ ξένος, ν' ἀρματώσουν τὰ καράβια πού κι'
εἶχαν ὅτα ναυμαχῆσαν· κι' ἀφτὰ πάλι δὲν εἶτανε
μὲ καταστρώματα πέρα πέρα ἀκόμα.

15. Τέτια λοιπὸν εἶταν τὰ ναφτικὰ τῶν Ἑλλή-
νων, καὶ τὰ παλιὰ καὶ τὰ κατόπι· μὰ ὅσοι ὅμως
τὰ φρόντισαν κερδίσανε μεγάλη δύναμη καὶ μὲ
χρηματικὰ εἰσοδήματα καὶ μὲ τὸ νὰ ὀρίσουν ἄλλους·
γιατὶ πλακώνοντας μὲ τὰ καράβια καταλοῦσαν τὰ
νησιά, καὶ μάλιστα ὅσοι δὲν τοὺς πόρεθε ὁ τάπος
τους. Στεριανὸς ὅμως πόλεμος, ἀπ' ὅπου νὰ πῆς
θὰ πῆγαζε καὶ κάπια δύναμη, κανεὶς δὲν ὀργάνι-
στηκε, παρὰ ὅλοι εἶταν, ὅσοι κι' ἂν ἔγιναν, μὲ τοὺς
συνορίτες τοῦ τοῦ καθενός, καὶ σ' ὁῦτωπα σεφέρια,
πολὺ ἀλάργα ἀπὸ τοὺς δικούς τοὺς τόπους, πρὸς
σκληρωμὸ τῶν ἄλλων δὲν ἐβγαίναν οἱ Ἕλληνες.
Γιατὶ δὲν εἶχε ἀποταχτικούς προσκολλημένους στὴς
ἄλλες πολιτείες, οὔτε πάλι ἀφτοὶ δίχως συμμάχους
δὲν ἔκαναν ὡς ἴσοι συντροφικά σεφέρια, παρὰ συ-
χνότερα διὸ διὸ τοὺς πολεμοῦνταν οἱ γειτόνοι με-
ταξὺ τους. Μοναχὰ στὸν πόλεμον, πού ἔγινε κάπου
σὲ περασμένα χρόνια, τῶν Χαλκιδικιωτῶν καὶ τῶν
Ἐρετριανῶν χωρίστηκαν τὸ πιὸ πολὺ κι' οἱ ἄλλοι
Ἕλληνες μὲ τὸνα ἢ τ' ἄλλο μέρος.

16. Κι' ἔτυχαν καὶ σ' ἄλλους ἄλλης λογῆς

νὰ πιστέψω, πῶς πάντα θὰ μ' ἀγαπᾷ ἐκεῖνος, ὅπως
τώρα, πῶς τίποτα τὴν καρδιά του δὲ θ' ἀλλάξῃ,
μπορῶ νάχω πίστη στὴν ἀτέλειωτη ἀγάπη; Βρίσκε-
ται στὸν κόσμον μιὰ τέτοια;»

Ὅχι· δὲν ἄφησα νὰ ἰδῇ τὸν πόνο μου καὶ στα-
μάτησα τὸ δάκρυ, πού στὸ βλέφαρό μου ἀνέβαινε,
ὅταν τῆς ἀποκρίθηκα βάνοντας στὰ λόγια μου μέσα
ὀλκάκιρην τὴν ψυχὴ μου, ὀλκάκιρην τὴν σκέψη μου, ὀ-
λκάκιρην τὸν αἰώνιο κι ἀκόμητο πόνο τῆς καρδιᾶς
μου. — «Πίστεψε, πιστεψε, στὸν κόσμον βρίσκεται
κ' ἡ ἀτέλειωτη ἀγάπη».

Κέρκυρα, 30. 1. 05.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

Ο ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ

Θέλησα κ' ἐγὼ νὰ διῶ αὐτόνα πού ἔτρεμε ὁ
κόσμος, λέγοντας τὸνομα του. Ἀποστάτης, αἵρεσι-
άρχη τὸνὲ φωνάζανε, κ' αἵρεσιάρχης θάτανε ἀφοῦ
προσπάθεε νὰ χαλάσῃ τὴ Ρωμαιοσύνη, χωρὶς νὰ τοῦ
μέλῃ. Δὲν τοῦμελε ἂ σκότωνε μέσῃ στὰ στήθια
πολλῶνε πού τὸν ἀκούανε, τὴν ἀγάπη, τὴν ἀγνή,
τὴν ἀθώα ἀγάπη γιὰ τὸ γλυκὸ μας ἔθνος· δὲν τοῦ-
μελε ἂ μὲ τὰ καταραμένα γραψίματά του, τσα-
λαπάταε ἄγια καὶ ἱερά, δὲν τοῦμελε, τσαλαπάταε,
καὶ πέρναε ἄκαυτος καὶ ἄμελος.

Σὰν ἄγριος σφαγίας, τὸ αἷμα ἐκείνωνε πού σκό-
τωνε, τοῦ πότιζε τὸ σῶμα, τοῦ πότιζε τὴ ζωὴ.
Καὶ ζοῦσε τὸ θειρὸ, κι ἀνθοῦσε κ' ἐσφαζε κ' ἐ-
γραφε, διασκορπίζοντας τὸ θανάσιμο φαρμάκι τοῦ στῆ
δύστυχη καρδιά τῆς Ρωμιοσύνης...

Θέλησα νὰ τονὲ διῶ κ' ἐγὼ αὐτόνα πού ὁ κόσμος μι-
σοῦσε κι ἀγριευοῦντανε, αὐτόνα πού ἀρνῆθηκε πατρίδα
καὶ γονιοὺς, ἔθιμα κ' ἔθνος... Κ' ἔφυγα ἀπ' τὰ μακριὰ
καὶ πέρασα βουνὰ, καὶ πέρασα λαγγάδια κ' ἔφτασα
ἐδῶ γιὰ νάρθω νὰ τονὲ βρῶ, γιὰ νὰ τονὲ διῶ καὶ
νὰ τοῦ πῶ ὅ τι κακό κι ἂ μοῦ ἔκαμε σπαράζοντας
τὸ ἔθνος μου, νὰ τοῦ ξεράσω τὸ μῖσος μου, πού μοῦ
ἔτρωγε τὰ σπλάχνα, νὰ τονὲ βρῶ καταμουτρα,
νὰ τονὲ φτύσω, νὰ τὸν κάψω ἀλάκαιο· μὲ τὴν ἴδια
φωτιά πού ἔκαυε αὐτός, τώρα τόσα χρόνια, τὴ
θόλιξ μου τὴν πατρίδα. Ἄχ! δὲ βριστοῦσα πιά,
βαριά εἶτανε ἡ καρδιά μου ἀπὸ θλίψη καὶ λύσσα.
Ἐφτανε πιά ἡ ὥρα, καὶ φύλαγα καὶ φύλαγα νὰ

ἀμπόδια νὰ μὴ μεγαλώσουν, καὶ τῶν Ἰωνῶν ἀφοῦ
πρόκοψαν τὰ πράματά τους ὡς σ' ὕψος μεγάλο, τό-
τες ὁ Κύρος καὶ τὸ Περσικὸ κράτος, ἄμα κατὰ-
στρεψε τὸν Κροῖσο καὶ τὰ μέρη τὰ ἐντὸς τοῦ Ἀλη-
ποταμοῦ, κατέθηκε μὲ στρατὸ πρὸς τὴ θάλασσαν (12)
καὶ σκληρώσε τὴς στεριανῆς τὴς πολιτείας, ὅπως ἐ-
πειτα κι' ὁ Δαρεῖος τὰ νησιά θαλασσοκρατῶντας
μὲ τὸ ναφτικὸ τῶν Φοινίκων.

17. Κι' οἱ μονάρχου, ὅσοι εἶτανε στὴς Ἑλληνι-
κῆς πολιτείας, τὰ τοπικά τους μοναχὰ προσέχον-
τας (13), πῶς δηλαδὴ νὰ μὴν πάθουν καὶ πῶς ἀφτοὶ
νὰ θησαυρίσουν, κυβερνοῦσαν τὴς πολιτείας δίχως
κινδύνους ὅσο μποροῦσαν περισσότερον, μῆτε βγήκε
ἀπὸ τὰ χεῖρα τους καμιὰ δουλιὰ σημαντική, ἐξὸν
ἴσως τίποτα μὲ τοὺς γυροχωρίτες τοὺς δικούς τοῦ
τοῦ καθενός (14). Ἐτσι ἀπὸ παντοῦ ἡ Ἑλλάδα ἔ-
μενε πολὺν καιρὸ περιορισμένη μῆτε συντροφικά νὰ
μὴν καταφέρνει τίποτα λαμπρὸ καὶ μιὰ μιὰ τῆς
πολιτεία νὰ μὴν ἀποκοτᾷ.

(12) Τὸ πρὸς θάλασσαν πηγαίνει μὲ τὸ ἐπεστρά-
τευσε. Ἄν πῆγαίνε μὲ τὸ Ἄλλιος θὰ εἶχαμε νομίζω
πρὸς θαλάσσης.

(13) Προορώμενοι = φρουρούμενοι, φυλαττόμενοι·
(μῖσος).

(14) Τὰ λόγια οἱ γὰρ — δυνάμενοι κατὰ τὸ Wex
εἶναι ἕνα.